

ENCOMIVM
 GEOMETRIÆ,
 RECITATVM ANNO
 1535. in Academia Platina
 Mediolani.

NON parum est, viri Mediolanenses, eam laudare disciplinam, quæ omnium aliarum non solum præstantissima est, sed etiam origo ac fons. Atque utinam quàm late laudandi campus patet, vndiquaque occurrit gloria & decore insignis: tam facillè vel memoria comprehendere, vel ordine disponere, aut finem inuenire possem. Cum enim ad studium et imitationem respicio, videor certè aliquid sperare debere: at cum ad rei magnitudinem, ad artem, ad ingenium, ad negocia, quibus etiam ea quanquam exigua quæ in me est virtus distrahitur: nihil me omnino præstare posse intelligo. Fateor inquam, fateor imparè & oneri & causæ & labori me esse: seu enim tractando sustinere, seu pro rei dignitate verba habens apud vos collaudare, seu ad finem rem tantam perducere enitar, longè plura prætermittendo ab eius dignitate detraham, quàm commemorando illi reddam. Nec vlla spe aut vi ad hanc prouinciam impelli potuissem, ni scirem hoc quantumcunque futurum sit, aut quouis ordine recitetur, sufficere ad ostendendum, nullam aliam aut artem aut disciplinam vel vtilitate, vel nobilitate illi posse comparari. Sufficiat certè illud vobis, non quod aut pro illius dignitate aut vestra expectatione exigebatur: sed quod pro ingenij mei mediocritate, tenuique ac incondita eruditione præstare utcunque poterò. Sæpè illud mecum reuoluebam, viri Mediolanenses, cur homines ad vituperandum tam prompti ac facundi facillè habeantur: in laudando inepti, in compositique nunc causam apertè video. Nam quæ laudari debent, non minus si honestissima sint, quàm si vilissima, negocium exhibent. Quæ enim memoriam non habent, sola inuentione indigent: at quæ locupletissimam sortiuntur, & ordinem, & prudentiam, & memoriam requirunt. Vix autem est inuenire, qui tot tantisque rebus sufficiat. Itaque & in sterili & copiosa materia par labor: at verò in

vituperando promptiores semper sumus cum nihil tam integrum sit, quòd multis vitis non deturpetur: nihil tam impurum, cuius certa non sit quædam vituperationis meta: quoniam quæ media sunt & ambigua (& ea innumera penè in singulis sunt) ad vituperationem omnia sunt accommodata: contra natura vniuscuiusque rei etsi laude digna non sit, nec tamen vituperationi apta est. Ob id igitur sit, vt cuncta vituperare quilibet sanè possit, laudare nemo nisi eruditissimus, exercitissimus, ingeniosissimusque sit. Laudauit Erasmus stultitiam, Synesius Cyrenaicus caluitium, muscam Lucianus, Dion comansed hi non aliis magis in rebus exercitati, fingere, inuenire, persuaderèque multa potuerunt, vt in his eloquentiæ laus emereret, & res ipsa quæ laudabatur, & digna hac laude & honesta existimari posset. Manifestum est horum argumentum, quòd cum disciplinas præclarosque homines laudare aggressi sunt, plura iustæ laudis monumenta prætermiserunt, quàm in illis adinuenerint. Ita sit, vt difficilius sit in ampla segete omnia colligere, quàm in sterili solo stercorando felicem exspectare prouentum. Vidimus Ciceronem facundiæ omnis principem, os Romanum, eloquentiæ flumen, nullam vllius artis laudationem scribere voluisse: non quòd omnino imparè huic negotio illum existimauerim, sed quoniam difficillimum sit cum natura cumque Deo ipso certare velle. Id facere videntur, qui ornatissimas quasque res orationis splendore æquare cupiunt. Gloriosa certè ac rara illis laus, si assequerentur: at non assequentibus, temeraria & turpis. Quantum verò difficile sit assequi, non solum ex aliorum inani labore ac diffidentia, sed etiam ex ipsa hominum laudatione conijcere licet: qui quanquam mortales, breuisque vitæ ac vmbrales cuiusdam virtutis speciem referant, à paucissimis tamen, ac non nisi maximo cum labore dignas orationes ac egregiorum factorum mercedem assequi potuerunt. At mortali immensam diuinæ rei magnitudinem concipere